

SPECIFICS OF TRAINING OF TECHNICAL PROFILE
SPECIALISTS IN THE SECOND HALF OF THE XX CENTURY
(BY THE EXAMPLE OF NTU "KhPI")

This article analyzes the specifics of the technical profile training of the Kharkiv Polytechnic Institute in the second half of the XX century. It also highlights and describes the main activities of various faculties, which were opened during the 50-80 years of the XX century. Scientific innovations of the teaching staff and students of this institute are illustrated.

Key words: Kharkov, Polytechnic Institute, training of specialists, department, faculty.

*Кудрявцева К. О. Горошко О. І.
м. Харків, Україна*

**РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ
«КУЛЬТУРИ УЧАСТІ» В УКРАЇНІ**

Сучасне суспільство є вельми динамічною соціальною системою, якій притаманні різновекторні зміни в політичній, економічній, соціальній, культурній тощо сферах. Швидкість

соціальних змін характеризується постійним зростанням, що обумовлюється рядом чинників як суб'єктивного, так і об'єктивного характеру [1, с. 102]. Цікавою ілюстрацією посилення динаміки соціальних змін може слугувати ще концепція періодизації суспільного розвитку К. Маркса [2.]. Суспільно-економічні формації, запропоновані теоретиком (первіснообщинна, рабовласницька, феодальна, капіталістична, комуністична), кардинально відрізняються своєю протяжністю в часі одна від одної, планомірно зменшуючись. Так, тривалість існування феодальної суспільно-економічної формації налічує майже півтори тисячі років світової історії, в той час як тривалість існування капіталістичної формації, що спирається на промислове виробництво, лише триста років.

Отже, розмірковуючи про подальше прискорення суспільного розвитку, можна зробити висновок, що наступна стадія буде ще більш швидкоплинною [3]. Виходячи з цього, слід зазначити, що особливу актуальність сьогодні набувають дослідження шляхів та тенденцій суспільного розвитку. Значне місце серед означених явищ набувають трансформації основ та принципів політичного управління. Принцип володарювання-підкорення є одним із найдавніших видів взаємовідносин індивідів [4]. Протягом історії ці відносини постійно трансформувалися, набуваючи нових видів та форм. Патріархальне управління, засноване на принципах родинності, спадковості влади від одного покоління до іншого

укорінювалось у суспільній свідомості протягом тисячоліть. Система суспільного управління примітивних спільнот не вимагала складних механізмів та методів упровадження владно-управлінської діяльності [5]. Фундаменту традицій було достатньо для підтримання порядку і цілісності суспільної системи. З того часу змінилися не лише управлінці, але й базові принципи організації суспільного, а надалі політичного управління, що відповідало потребам часу й самого суспільства, яке постійно ускладнювало внутрішню структуру. І саме ускладнення та диференціація структури суспільства стали причинами появи нових джерел та принципів суспільного управління [6]. Економічні чинники, зокрема, суспільний поділ праці, детермінували трансформацію управління. Означена трансформація сприяла зміні ключового принципу управління, який був заснований на принципах роду та племені, до ідеї, що управління має базуватися на засадах представництва та поділу влади. І, хоча цей перехід відбувся вже давно, окремі з аспектів представницького принципу влади потребують більш детального дослідження. Більше того, політичні практики вітчизняного сьогодення вимагають перегляду принципів взаємовідносин гілок влади, їх удосконалення з метою налагодження більш тісного та прозорого діалогу між представницько-владними органами та суспільством, громадянами, які виступають сувереном політичної влади в демократичних суспільствах.

Політичні реалії сучасної України демонструють наявність широкого спектру проблем, пов'язаних як із самою владою, так і з суспільством, а саме з незадовільним рівнем політичної культури переважаючої частини населення, що є особливо помітним на тлі загальнодержавної концепції євроінтеграції, яка певним чином прирівняна до державної ідеології [7]. Традиційна політична апатія та принцип невтручання, що домінували у радянській політичній дійсності, є безкінечно застарілими і такими, що не відповідають сучасним потребам розвиненого суспільства, курс на яке було взято хоч і формально, в середині дев'яностих років минулого століття. Та на сьогоднішній день, коли тенденції перехідності суспільства вже не так гостро детермінують суспільне буття, все частіше постає необхідність конкретних теоретичних і — що ще важливіше — практичних заходів, спрямованих на трансформацію політичної культури суспільства, покликану підвищувати рівень та якість політичної свідомості громадян.

Вимогам сучасності, на нашу думку, може відповідати активістський тип політичної культури, яка являє собою практичне вираження наявності громадянського суспільства [3]. Громадянське суспільство, в свою чергу, стане першим кроком до розбудови справжньої правової держави, що є обов'язковою умовою для включення українського суспільства у ряди світової громадянської спільноти. Для досягнення поставленої мети слід звернути особливу увагу на систему середньої освіти, бо саме

вона, виступаючи в ролі основного інституту соціалізації на стадії становлення особистості, є відповідальною за ті світоглядні переконання та цінності, на основі яких у подальшому формуватиметься особистість професійна, політична, економічна тощо. І саме політична особистість нової якості має стати основою принципово нового для нас типу політичної культури. Разом з політичним вихованням відбуватиметься й трансформація самої політичної системи, зокрема, це стосується засад та принципів політичного управління.

З метою відповідності якості політичних процесів сучасним вимогам існує необхідність залучення широких верств населення на етапах підготовки та впровадження політичних рішень. У той же час, є очевидним, що реалізація базових засад прямої демократії на сьогоднішній день неможлива без використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Цьому сприяють їх сьогоднішня доступність широким масам населення, а також вже існуючі досягнення у питаннях віртуального об'єднання людей на базі соціальних мереж.

Список літератури: 1. *Бауман* З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунт Бауман; [пер. з англ. І. Андрущенко / за наук. ред. М. Винницького]. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с. 2. *Гьофе* О. Демократія в епоху глобалізації / Отфрід Гьофе; [пер. з нім. Л. Ситніченко та О. Лозінської]. К.: ППС-2002, 2007. 435 с. 3. *Маркс* К. Капітал. Критика политической экономии. Том первый. Книга 1. Процесс производства капитала / Карл

Маркс; [пер. с нем.; отв. за вып. Н. А. Смирнова]. М.: Политиздат, 1988. XVIII, 891 с. 4. Вебер М. Избранные произведения / Макс Вебер; [пер. с нем.; / сост., общ. ред. и предисл. Ю. Н. Давыдова]. М.: Прогресс, 1990. 808 с. 5. Грей Дж. Поминки по Просвещению. Политика и культура на закате современности / Джон Грей; [пер. с англ. Л. Е. Переяславцевой, Е. Рудницкой, М. С. Фетисова и др.; под общ. ред. Г. В. Каменской]. М.: Праксис, 2003. 368 с. 6. Алмонд Г. Гражданская культура и стабильная демократия / Г. Алмонд, С. Верба; [пер. с англ.] // Антология мировой политической мысли: В 5 т. М.: Мысль, 1997. Т. II.: Зарубежная политическая мысль. XX в. / Нац. общественно-науч. фонд; [отв. ред. Т. А. Алексеева; ред.-сост. Г. К. Яшин, Е. Г. Морозова]. 832 с. С. 592 – 610. 7. Бостан С. До питання про побудову в Україні парламентсько-президентської республіки / С. Бостан // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. 2003. № 1. С. 4 – 7.

Bibliography (transliterated): 1. Bauman Z. GlobalizatsIya. NaslIdki dlya lyudini I suspIlstva / ZiGmunt Bauman; [per. z angl. I. Andruschenka / za nauk. red. M. Vinnitskogo]. K.: Vidavnichiy dIm «KiEvo-Mogilyanska akademIya», 2008. 109 p. 2. Gofe O. DemokratIya v epohu globalizatsIyi / OtfriId Gofe; [per. z nIm. L. SitnIchenko ta O. LozInskoYi]. K.: PPS-2002, 2007. 435 p. 3. Marks K. Kapital. Kritika politicheskoy ekonomii. Tom pervyyi. Kniga 1. Protssess proizvodstva kapitala / Karl Marks; [per. s nem.; отв. за vyip. N. A. Smirnova]. M.: Politizdat, 1988. XVIII, 891 p. 4. Veber M.

Izbrannyye proizvedeniya / Maks Veber; [per. s nem.; / sost., obsch. red. i predisl. Yu. N. Davyidova]. M.: Progress, 1990. 808 p. 5. Grey Dzh. Pominki po Prosvescheniyu. Politika i kultura na zakate sovremennosti / Dzhon Grey; [per. s angl. L. E. Pereyaslavl'tsevoy, E. Rudnitskoy, M. S. Fetisova i dr.; pod obsch. red. G. V. Kamenskoy]. M.: Praksis, 2003. 368 p. 6. Almond G. Grazhdanskaya kultura i stabilnaya demokratiya / G. Almond, S. Verba; [per. s angl.] // Antologiya mirovoy politicheskoy myisli: V 5 t. M.: Myisl, 1997. T. II.: Zarubezhnaya politicheskaya myisl. XX v. / Nats. obschestvenno-nauch.fond ; [otv. red. T. A. Alekseeva; red.-sost. G. K. Yashin, E. G. Morozova]. 832 p. P. 592 – 610. 7. Bostan S. Do pitannya pro pobudovu v UkraYinI parlamentsko-prezidentskoYi respublki / S. Bostan // VIsnik AkademIYi pratsI I sotsIalnih vIdnosin FederatsIYi profspIlok UkraYini. 2003. № 1. P. 4 – 7.

Кудрявцева К. О., Горошко О. І.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ «КУЛЬТУРИ УЧАСТІ» В УКРАЇНІ

Політичні реалії сучасної України демонструють наявність широкого спектру проблем, пов'язаних як із самою владою, так і з суспільством. Традиційна політична апатія та принцип невтручання, що домінували у суспільній думці радянського періоду, є безкінечно застарілими і такими, що не відповідають сучасним потребам розвиненого суспільства.

Сьогодні все частіше постає необхідність конкретних теоретичних і – що ще важливіше – практичних заходів, спрямованих на докорінну трансформацію політичної системи суспільства, що покликані покращити взаємодію між владою та суспільством, оптимізуючи управлінські процеси.

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, активістська політична культура, демократія, відкрите суспільство, медіа-комунікації.

Кудрявцева К. О., Горошко О. И.

РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ПОЛИТИЧЕСКОЙ «КУЛЬТУРЫ УЧАСТИЯ» В УКРАИНЕ

Политические реалии современной Украины демонстрируют наличие широкого спектра проблем, связанных как с самой властью, так и с обществом. Традиционная политическая апатия и принцип невмешательства, которые доминировали в общественном мнении советского периода, бесконечно устаревшими и не отвечающими современным потребностям развитого общества. Сегодня все чаще возникает необходимость конкретных теоретических и – что еще важнее – практических мероприятий, направленных на коренную трансформацию политической системы общества, которые

призваны улучшить взаимодействие между властью и обществом, оптимизируя управленческие процессы.

Ключевые слова: информационно-коммуникативные технологии, активистская политическая культура, демократия, Открытое общество, медиа-коммуникации.

Kudryavtseva K. O., Horoshko O. I.

THE ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE FORMATION OF "PARTICIPATIVE POLITICAL CULTURE" IN UKRAINE

The political realities of modern Ukraine demonstrate the presence of a wide range of problems related to both the government and society [10]. The traditional political apathy and laissez-faire principle that dominated public opinion during the Soviet period are infinitely outdated and do not meet the modern needs of a developed society. Today, more and more often there is a need for specific theoretical and – more importantly-practical measures aimed at the radical transformation of the political system of society, which are designed to improve the interaction between the government and society, optimizing management processes.

Key words: information and communication technologies, activist political culture, democracy, open society, media communications.